

Aan de leden van
Bestuur NEa

Verslag

Onderwerp
Vergadering Bestuur
29 november 2023

Datum
29 november 2023

Kenmerk
NEa 136-05

Bijlage(n)

Locatie
14.63, Koningskade 4

Aanvang en einde
9.30-12.00

Afschrift

Aanwezig
10 aanwezigen

Afwezig

1. Opening en vaststelling agenda vergadering
Voorzitter opent de vergadering.

NEa 135-01

Het bestuur reflecteert eerst op de verkiezingsuitslag van vorige week.

Vooraf heeft de directeur een aantal mededelingen.

- De directeur zal kort de vergadering verlaten, omdat hij in de Departementale Groepsondernemingsraad (DGO) de formele regorganisatie moet toelichten. De organisatieverandering is formeel een reorganisatie, omdat er mensen onder een andere leidinggevende komen te vallen en niet omdat er krimp is.
- Vorige week hield de NEa samen met de Douane een webinar over CBAM. Het valt op dat het een nieuw instrument is met een nieuwe doelgroep voor de NEa. Het gaat om veel meer en veel kleinere bedrijven dan de NEa normaal mee werkt. Daarnaast bleek vorige week tijdens het compliance forum (platform van uitvoerders van emissiehandel) dat veel landen nog amper begonnen zijn met het voorbereiden van de uitvoering van CBAM en waarschijnlijk nog tegen veel problemen zullen oplopen.

- Twee weken geleden is het nieuwe Organisatiekompas vastgesteld. Dit is het kompas hoe de inrichting van de NEa zal veranderen door de groei van de komende twee jaar. De directeur stuurt dit door naar de andere bestuursleden.
- Vorige week was de jaarlijkse vlootschouw. Hierin bespreken het MT en de teammanagers het functioneren van alle medewerkers. Alom goede beoordelingen weer. De Directeurs functioneren wordt beoordeeld door EZK en hij beoordeelt de andere MT-leden en deelt deze met EZK.
- Op 14 december is de bestuursevaluatie. Deze zal plaatsvinden bij Dauphine in Amsterdam. “Werknemer” zal een reservering maken.

2. HUF-toets wijziging regeling CO₂-heffing industrie NEa 135-02
“Werknemer” schuift aan voor de bespreking van deze HUF-toets. Op verzoek van de NEa wijzigt EZK de Regeling CO₂-heffing industrie omdat de afvalverbrandingsinstallaties (AVI’s) vanaf 1 januari onder de monitoring, verificatie en rapportage eisen (MRV) van EU ETS komen te vallen. Hiermee wordt voorkomen dat deze bedrijven een dubbele rapportage-last krijgen. Verplichting om ook rechten in te leveren volgt mogelijk later.

Het bestuur constateert dat de wijziging niet heel groot is en onderschrijft de lijn uit de concept brief. De vragen die het bestuur nog heeft, zijn voornamelijk van technische aard. “Werknemer” legt uit dat er een discrepantie ontstaat tussen de Wet en de Regeling, omdat er verschillende regels gelden voor afvalverbrandingsinstallaties en broeikasgasinstallaties. Dit zou ook in de wet aangepast moeten worden, maar is pas laat op de radar gekomen.

“Werknemer” geeft aan dat er morgen een voorlichtingsbijeenkomst is om AVI’s voor te bereiden op de wijzigingen voor hun en hoe ze hun monitoringsplan voor de heffing omzetten naar een ETS-monitoringsplan.

Het bestuur kan zich goed vinden in de concept HUF-toets en is akkoord om deze te verzenden.

3. Afweging mogelijke nieuwe taak FuelEU Maritime NEa 135-03
“Werknemer” is als adviseur betrokken bij dit onderwerp en heeft de stukken voor dit onderwerp voorbereid. IenW vraagt de NEa om drie taken op te pakken vanuit FuelEU Maritime. Het afwegingskader en de bijbehorende oplegger gaan in op de overwegingen die hierbij een rol spelen. Voor twee taken (innen boetes en beslissen bij bezwaar) is het logisch voor de NEa om deze taken aan te nemen; voor het uitvoeren van extra controles op het FuelEU rapport wordt het als vraag aan bestuur voorgelegd of de NEa dit zou moeten doen. Belangrijkste punt daarbij is de vraag hoe met deze Europese regelgeving invulling gegeven kan worden aan effectief publiek toezicht. Daar staat tegenover dat dit beter is dan niets en dat IenW op aanraden van de NEa Europees pleitte voor publiek toezicht aanvullend aan privaat toezicht.

Het bestuur is blij met het afwegingskader en het complete beeld dat het geeft. Wel vindt het bestuur dat in dit geval niet alle onderdelen in het kader even zwaar horen te wegen. De vraag of het bij de NEa past, zou zwaarder moeten wegen dan de vraag of de NEa het kan qua personele bezetting op de korte termijn kan. De NEa zou ernaar namelijk naar moeten streven de omvang en solide basis te hebben om dit soort taken aan te kunnen.

Wat betreft de beperkte effectiviteit van het toezicht vraagt het bestuur hoe dit zich verhoudt tot bijvoorbeeld toezicht voor RED of bijstook, dat de NEa nu al uitvoert. “Werknemer” legt hierbij uit dat bij dat toezicht de ketens nog wel deels binnen Nederland vallen en daarom er voor de NEa meer binnen het zicht van de NEa valt, voor FuelEU kan alles buiten Nederland vallen en alleen een rapport gecontroleerd mogen worden. Bovendien heeft de NEa bij het huidige RED-toezicht altijd te maken met schakels die gecertificeerd zijn, dat geldt hierbij ook niet voor de scheepsmaatschappijen als eindverbruikers. De inrichting van het toezicht in FuelEU dekt maar heel beperkt de risico’s af en is nog meer risicovol dan waar we al mee werken.

Het bestuur hoopt door het wel aannemen van de taak de NEa nog positieve invloed op de robuustheid van het systeem kan uitoefenen, bijvoorbeeld tijdens een evaluatie of door te zoeken naar Europese samenwerking. Bovendien zal de NEa ook voor CBAM met de situatie te maken krijgen dat we volledig moeten vertrouwen op gegevens uit het buitenland. Doordat het toezicht Europees als kán-bepaling is opgenomen, zal de NEa ook de vrijheid hebben om zelf de inzet te bepalen. Daarnaast is er synergie mogelijk met toezicht voor ETS-zeevaart dat de NEa moet uitvoeren.

Het bestuur besluit in te stemmen met de taken die voortkomen uit FuelEU Maritime. Bij de voorgestelde voorwaarden vraagt het bestuur om meer verwachtingen management richting IenW. Dit kan door de beperkingen van het toezicht nog scherper mee te geven aan IenW en te benadrukken dat zij in de communicatie naar bewindspersoon en Kamer laten weten dat toezicht maar zeer beperkt is.

4. Interventiebeleid EH en EV

NEa 135-04

10.50 - 11.20

Ter vaststelling

Twee werknemers sluiten aan voor dit agendapunt. Een jaar geleden is het interventiebeleid van EH herzien en dit jaar is het toen vastgestelde concept in de praktijk gebracht en dit bevalt goed. Het interventiebeleid van EV is hier nu mee in lijn gebracht. Aan het bestuur wordt gevraagd om dit interventiebeleid vast te stellen en per 1 januari in werking te laten treden en akkoord te geven op publicatie.

Het bestuur complimenteert de opstellers met het verzette werk en vindt het fijn het nu in samenhang voor beide domeinen te kunnen lezen, maar heeft nog wel een aantal vragen over de inhoud en de achterliggende keuzes.

- Het bestuur wil weten of er niet altijd ten minste een lichte waarschuwing moet volgen, zodat bedrijven altijd iets horen bij een overtreding. “Werknemer” geeft aan dat bedrijven altijd wat horen, na een inspectie volgt altijd een inspectiebrief. Deze brief kan in sommige gevallen ook gezien worden als een lichte waarschuwing. Dit wordt nog duidelijker aangegeven in het stuk.

- Tijdens de voorlichtingssessie voor de jaarafsluiting zal “werknemer” een korte presentatie houden over het interventiebeleid. Verder wordt er nog nagedacht over het inzichtelijk maken voor de doelgroep. Dit kan in de vorm van een kernachtige samenvatting zijn -hoewel nuances dan wel verloren gaan- of meer het beschrijven van de uitgangspunten van het interventiebeleid.
- Het bestuur vraagt wat er met het nieuwe interventiebeleid het meest verandert. Voor EV is dat de stap om niet alleen een ambtshalve vaststelling (AVS) op te leggen, maar ook boetes op te leggen. Voor EH worden de nuances nu gestructureerder meegewogen in de bepaling van de interventie.
- Het bestuur wil weten waarom bijna alles als zware overtreding gezien wordt? Is er niet -net als bij EH- meer variatie in aan te brengen? De ene overtreding heeft toch veel meer effect dan de ander? De twee werknemers geven aan dat als een overtreding effect heeft op het aantal HBE's (of emissierechten) het als zwaar gezien wordt. Bij EH zijn er meer dingen die mis kunnen gaan die geen direct effect hebben op het aantal emissierechten, terwijl EV niet zoets als een monitoringsplan kent en overtredingen dus al snel effect hebben op het aantal HBE's. Het bestuur verzoekt om desondanks nog een keer door de lijst heen te gaan om te beoordelen of inderdaad alles wel als zwaar gezien moet worden.
- Het bestuur wil weten of het schrappen van de grenswaarde bij EV een verstandig idee is en niet leidt tot veel extra werk. “Werknemer” geeft aan dat binnen de EV-doelgroep sommige bedrijven -met name inboekers van elektriciteit- heel erg klein zijn, die zouden per definitie nooit over de drempelwaarde heen kunnen gaan. Het is vreemd als deze buiten het interventiebeleid zouden vallen. Of deze keuze heel veel extra werk oplevert zal volgend jaar blijken. Als dit te veel is, kan het beleid worden aangepast worden.

Met de bovengenoemde opmerkingen gaat het bestuur akkoord met het vernieuwde interventiebeleid en het publiceren hiervan. In het voorjaar volgt het boetebeleid, dit zal ingaan per 1 juli, omdat dit makkelijker is. Daarnaast zal voor EH voor de nieuwe sectoren een nieuw interventiebeleid volgen; voor EV zal het beleid ook deels gewijzigd moeten worden bij de overgang naar de nieuwe systematiek.

5. Verslag bestuursvergadering 25 oktober

NEa 135-05

Het bestuur stelt het verslag vast, met dank aan de notulist.

Het bestuur heeft naar aanleiding van het verslag nog wel vragen over de opvolging van de HUF-toetsen. De Directeur geeft aan dat voor RED3-vervoer hij het DG-overleg van lenW bijwoonde over de systeemkeuzes die gemaakt moesten worden. Het bestuurlijk gesprek over toezicht duurzaamheidskader bio-grondstoffen moet nog plaatsvinden.

De HUF-toets handel in emissierechten is vorige week verstuurd en moet De Directeur nog contact opnemen met de DG over de opvolging, de toets was erg kritisch, dus de verwachting is dat deze zeker meegewogen zal worden.

6. Voorraadagenda en actielijst NEa 135-06
Het bestuurlijk gesprek met IenW over het duurzaamheidskader vindt plaats de dag voor de volgende vergadering. Er volgt dan een mondelinge terugkoppeling van het gesprek in de bestuursvergadering.

In de vergadering van december volgt een beslissing op bezwaar voor Norit. MT-lid gaat na of het punt van de preventiestrategie (januarivergadering) alleen EH betreft, of ook HE.

De actiepunten worden nagelopen en geüpdatet.

7. Mededelingen MT NEa 135-07
11.30 -11.55
Ter bespreking

EH

- Het bestuur wil weten of de situatie bij Chemelot -dat gezien wordt als één installatie en iedere partij de dupe kan zijn van fouten van een ander- nog actie van de NEa vraagt. Waarschijnlijk niet, het is immers een bewuste keuze van Chemelot om maar één omgevingsvergunning te gebruiken en plukt daar op andere vlakken waarschijnlijk ook de vruchten van. Bij afwezigheid van MT-lid schuift deze vraag door naar de vergadering van december.

EV

- Het bestuur vraagt naar een update over de Uniedatabank en wil weten hoe de departementen verleid kunnen worden om meer actie te ondernemen en of het bestuur hier nog wat kan bijdragen. MT-lid geeft hierop aan dat er recent veel gesprekken gevoerd zijn met de departementen en dat het kwartje aan het vallen is. Het geheel van de UDB blijkt voorsnog een black box, mede door vertraging in het proces bij de Commissie. Als er echter op korte termijn geen actie ondernomen wordt door de ministeries, zal er wel geëscaleerd worden.
- In de mededelingen leest het bestuur dat Granuul overstapt naar RED2-certificering en vraagt zich af wat dit betekent. MT-lid en "werknemer" leggen uit de Nederlandse eisen voor bijstook strenger zijn dan de Europese. Een bedrijf kan ervoor kiezen om niet aan de Nederlandse eisen te voldoen, maar dan kunnen ze ook niet aan de Nederlandse markt leveren. Dit betekent dat het selectief winkelen maar beperkt effect heeft.

S&O

- Mede naar aanleiding van het succesvolle CBAM-webinar vraagt het bestuur naar de ervaringen met het medium. Ook wil het bestuur weten wat de veranderende doelgroep door CBAM voor V&R betekent. MT-lid vindt het een goed idee om het communicatieteam eens een mini-college te laten verzorgen, hierin kunnen ze ook iets vertellen over de webinars. Met betrekking tot gevolgen van de andere doelgroep is het nog afwachten. De eerste CBAM-brief leidde tot circa 90 vragen, dat is goed te behappen. Als het er duizenden worden, is V&R daar nog niet klaar voor. Er wordt dan ook gekeken naar achtergang en uitbesteding, maar daar kleven ook nadelen aan.

- Het bestuur vraagt naar het aangekondigde bezoek van de pSG. De directeur licht toe dat dit voortkomt uit het bezoek van Minister Jetten van morgen. Er volgt een vergelijkbaar programma als voor de minister en ook de DG Klimaat & Energie komt dan mee. Er wordt nog gezocht naar een datum.
- Voor de netwerkbijeenkomst van 18 april wil het bestuur weten of daar al een programma voor is. MT-lid geeft aan dat dit nog volgt.
- Wat betreft personele veranderingen en mensen die -in incidentele gevallen- snel vertrekken geeft MT-lid aan dat door de snelle groei van de organisatie en de krapte op de arbeidsmarkt er soms toch geen match blijkt te zijn en dat mensen dan snel weer vertrekken.

8. Rondvraag

NEa 135-08

De directeur merkt nog op dat Minister Jetten morgen langs komt. Er is een programma met EV, EH en nieuwe taken. De directeur stuurt het programma nog naar de bestuursleden.

9. Sluiting bestuursvergadering en aansluitend minicollège

NEa 135-09

De voorzitter sluit de vergadering.